

PRESSITEADE nr 109/25

Luxembourg, 4. september 2025

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-305/22 | C. J. (Euroopa vahistamismäärusele järgneva karistuse täideviimine)

Õigusasutus ei või keelduda Euroopa vahistamismääruse täitmisest ja võtta karistuse täideviimist üle ilma selle määruse teinud riigi nõusolekuta

Ilma selle nõusolekuta võib kohtuotsuse teinud riik Euroopa vahistamismääruse jõusse jätta ja karistuse ise oma territooriumil täide viia

Euroopa vahistamismäärus on liidu õiguses¹ ette nähtud lihtsustatud kohtumenetlus, mis võimaldab isiku vahistamist liikmesriigis, kus ta viibib, ja tema üleandmist vahistamismääruse teinud liikmesriigile, et viia seal tema suhtes läbi kriminaalmenetlus või viia talle mõistetud karistus täide. Selles valdkonnas on vastastikuse usalduse ja tunnustamise põhimõtted kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö alusteks ning nendega on kehtestatud oluline reegel: liikmesriigid on kohustatud iga Euroopa vahistamismääruse täitma. Sellise vahistamismääruse täitmata jätmine saab seega toimuda vaid erandjuhtudel. Selles kohtuotsuses selgitab Euroopa Kohus, miks Euroopa vahistamismääruse täitmata jätmine – et viia karistus täide riigis, kus isikul, kelle suhtes vahistamismäärus on tehtud, on elukoht – on lubatud üksnes juhul, kui vahistamismäärust täitev õigusasutus järgib ühes teises liidu õigusaktis ette nähtud tingimusi ja menetlust, mis puudutavad süüdimõistva kohtuotsuse tunnustamise ja karistuse täideviimise ülevõtmist.

Bukaresti apellatsioonikohus mõistis 2017. aastal Rumeenia kodanikule vangistuse ning see kohtuotsus jõustus 10. novembril 2020. 25. novembril 2020 tegi see kohus nimetatud isiku suhtes Euroopa vahistamismääruse selle karistuse täideviimiseks. See isik vahistati 29. detsembril 2020 Itaalias. Itaalia õigusasutused keeldusid aga isikut Rumeenia ametiasutustele üle andmast. Seevastu otsustasid need ametiasutused tunnustada Bukaresti apellatsioonikohtu süüdimõistvat kohtuotsust ja viia karistuse täide Itaalias. Nad leidsid, et see suurendab Itaalias seaduslikult ja tegelikult elava isiku taasühiskonnastamise tõenäosust. Lisaks arvasid Itaalia õigusasutused karistuse algsest kestusest maha Itaalias juba kantud eelvangistuse perioodid ja määrasid talle karistusest tingimisi vabastamise koos elukohast lahkumise keeluga. Rumeenia õigusasutused olid omakorda vastu nii süüdimõistva kohtuotsuse tunnustamisele kui ka selle täitmisele Itaalias. Nad väitsid, et Rumeenia kodaniku suhtes tehtud Euroopa vahistamismäärus on endiselt jõus. Seetõttu tuli isik Rumeenia ametiasutuste sõnul üle anda ja tema karistus tuleb täide viia mitte Itaalias, vaid Rumeenias.

Vaidlust lahendav Bukaresti apellatsioonikohus otsustas esitada Euroopa Kohtule eelkõige küsimuse, kas sellise isiku üleandmisest keeldumine, kelle suhtes on vabadusekaotusliku karistuse täideviimiseks tehtud Euroopa vahistamismäärus, eeldab, et kohtuotsuse teinud riik on nõustunud karistuse täideviimisega teises liikmesriigis. Lisaks soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas juhul, kui kohtuotsuse teinud riik ei ole andnud selleks oma nõusolekut vastavalt selle valdkonna liidu õiguse erinormidele², säilib tal õigus karistus täide viia ja seega Euroopa vahistamismäärus jõusse jätta.

Euroopa Kohus tuletas oma otsuses kõigepealt meelde, et Euroopa vahistamismäärus põhineb vastastikuse

usalduse põhimõttel ning selle täitmisest keeldumine on erand, mida tuleb alati tõlgendada kitsalt.

Seega peavad selle liikmesriigi õigusasutused, kes keeldub Euroopa vahistamismääruse täitmisest, selleks, et karistus viidaks täide selle riigi territooriumil, saama kohtuotsuse teinud liikmesriigi asutustelt nõusoleku viimati nimetatud riigis mõistetud karistuse täideviimise ülevõtmiseks. Nõusolek hõlmab vahistamismääruse teinud liikmesriigis tehtud süüdimõistva kohtuotsuse edastamist täidesaatvale liikmesriigile koos tunnistusega. Ilma selle nõusolekuta ei ole täideviimise ülevõtmise tingimused täidetud ja asjaomane isik tuleb üle anda. Itaalia ametiasutuste viidatud eesmärk suurendada taasühiskonnastamise tõenäosust ei ole absoluutne ja see tuleb ühitada põhimõttelise reeglga, mille kohaselt liikmesriigid täidavad iga Euroopa vahistamismääruse.

Võttes arvesse karistuse erinevaid ülesandeid ühiskonnas, võivad selle liikmesriigi asutused, kus isikule on mõistetud vabadusekaotuslik karistus, õiguspäraselt tugineda selle riigi karistuspoliitilistele argumentidele, et põhjendada mõistetud karistuse täideviimist selles riigis ja seega keelduda süüdimõistva kohtuotsuse ja tunnistuse edastamisest karistuse täideviimiseks teises liikmesriigis. Igal juhul, kui Euroopa vahistamismääruse täitmisest keeldumisel on rikutud olulisi tingimusi ja liidu õiguses ette nähtud menetlust, jääb see Euroopa vahistamismäärus jõusse ning kohtuotsuse teinud riigil on õigus mõistetud karistus oma territooriumil täide viia.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriigi kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teiste liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

[Otsuse terviktekst ja kokkuvõte](#), juhul kui see koostatakse, on CURIA veebisaidil alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler, ☎(+352) 4303 3127.

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)“ kaudu ☎(+32) 2 2964106.

Hoiame ühendust!

¹ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta [raamotsus 2002/584/JSK](#) Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta.

² Nõukogu 27. novembri 2008. aasta [raamotsus 2008/909/JSK](#) vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise kohta kriminaalasjades tehtud otsuste suhtes, millega määratakse vabadusekaotuslikud karistused või vabadust piiravad meetmed, nende Euroopa Liidus täideviimise eesmärgil.